

Bediüzzaman'ın köşe yazarlığı yaptığı gazeteler ve Yeni Asya

Özellikle, “Bize Risale-i Nur yeter, gazete ve kitaplara ihtiyaç yok!” diyen zihniyete şu hakikati hatırlatmakla da mükellefiz:

Bediüzzaman, “ulûm ve fûnûnun en parlağı olan belâgat” eseri Kur’ân’ın müfessiri matbuat âleminde fiilen de yerini alır. Zira, gerçek bir hürriyet aşığı ve kahramanı olarak her zaman ve zeminde fikirlerini pervasızca söylemiş, yazmıştır.

Hürriyetin; Kur’ân ve Sünnet-i Seniyye çerçevesini; aklî, mantıkî dayanaklarını ortaya koyar. Bu düşüncelerini Meşrûtiyetin ilânının üçüncü gününde 27 Temmuz 1908 tarihinde İstanbul / Sultanahmed Meydanı’nda, bir hafta sonra da Selânik’te Meşrûtiyetin manası ve ehemmiyeti üzerine bir nutuk irad eder. Bu tarihten sonra naşir-i efkâr olan gazetelerde yazılar, makaleler yazmaya başlar. Bu büyük bir cesaret isteyen yeni bir hizmet tarzıydı.

Bir mücedded ve müçtehid olan Bediüzzaman, “ulûm ve fûnûnun en parlağı olan belâgat”ın vasıtalarıyla bizzat ilgilenmiştir. Bunların başında matbuat/kitap/gazete, dergi gelir.

Ve bizzat fiilen de matbuat âleminde yerini alır. 6 Ağustos 1908 - 22 Temmuz 1920 arasında muhtelif vesîlelerle yazıları şu gazetelerde neşredildi:

“Rehber-i Vatan, İttihad ve Terakki, Misbah, Şark ve Kürdistan, Şûrây-ı Ümmet, Kürd Teavün ve Terakki Gazetesi, Volkan, İkdâm, Serbesti, Mizan, Vakit, Sebilürreşad, Açığsöz.

Daha önce İttihad’ın ve şimdi de onun yerini alan Yeni Asya’nın başyazarıdır.

6 Ağustos 1908 - 22 Temmuz 1920 arasında muhtelif vesîlelerle yazıları şu gazetelerde neşredildi:

1- Misbah: Hürriyet nutukları yayınlanır.

2- Şûrâ-yı Ümmet: Hamidiye Alayları

3- Volkan: Bediüzzaman'ın yazılarının en çok yayınlandığı 1908-1909. İttihad-ı Muhammedî Cemiyeti'nin yayın organı. Derviş Vahdetî'yi edeb ve nezakete dâvet eder, dengeler, düzeltir: "Biraderim Derviş Vahdetî Beye!" başlığıyla çıkıp, ilk cümlesini, "Edipler edepli olmalıdır..." (Bediüzzaman Said Nursî, Eski Said Dönem Eserleri, Nutuk, Yeni Asya Neşriyat, Mart 2009, s. 124.) şeklinde önemli bir prensiple kurar.

4- Mizan: Mizancı Mehmed Murad Bey'in (1896-1908) çıkardığı gazete: Şehzadebaşı Ferah Tiyatrosu'nda verdiği konferansı sabote etmek ve konuşmasına mani olmak için buraya gelen İttihatçıların eylemi, Bediüzzaman Said Nursî'nin gayretleriyle boşa çıkarılmıştır.

Mizancı Murad miting yaparken bir gurubun çıkardığı gürültü ve kargaşa üzerine kürsüye çıkan Bediüzzaman, Mizancı Murad'a sahip çıkarak, "Hatibin sözünü kesmenin, meşrûtiyet adabına uymadığı"ni belirtmiş, bazı ellerin silâha sarılmasına kadar varan salondaki gerginliğin yatışmasına vesile olmuştur.

Çok yönlü bir fikir adamı olan Mizancı Murad, hürriyetin tarifi ve sınırları konusunda Tanin yazarı olan Hüseyin Cahit ile tartışmaya girmiştir. Bu fikrî münakaşada Mizancı Murad'ı destekleyen Bediüzzaman, onun haklı, Hüseyin Cahit'in ise haksız olduğunu ifade etmiş, ayrıca "gerçek hürriyet"i tarif ederken, "Tam ve mükemmel hürriyet, kişinin firavunlaşmaması ve başkasının hürriyeti ile alay etmemesidir. Şüphesiz, gaye haktır; ama mücadele üslûbu uygun değildir" (Bediüzzaman Said Nursî, Münâzarât, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul, 1999, s. 56.) tesbitinde bulunmuştur.

5- Serbestî: Askerlere hitaben yazılan yazılar bu gazetede... Hasan Fehmî (1874-1909): 6 Nisan 1909 günü vurularak öldürülmüş ve Türkiye'de "ilk basın şehidi" olarak tarihe geçmiştir. Öldürülmesi 31 Mart Hadisesi'nin önemli olaylarından birisi olarak kabul edilir.

6- Şark ve Kürdistan: Sultan II. Abdülhamid'e seslenir: "Millet-i Osmaniyye meyânında mühim bir unsur teşkil eden Kürdistan ahâlsinin ahvâli hükümetçe mâlûm ise de, hizmet-i ilmiyye-i mukaddeseye dâir bâzı mutâlebâtı arz etmeye müsaâde dilerim." diye başlan makalesinde, Kürdistan bölgesindeki halkın Türkçe bilmediğinden, açılan mekteplerde istifade edemediğini, bu mekteplerde Kürdî lisanında da eğitim verilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

7- Kürt Teavün ve Terakki (Kürt Yardımlaşma ve İlerleme Gazetesi): İlk Kürtçe makalesini burada neşreder.

8- Açıksöz: İslâm'ın Mukadderâtı hakkında Rü'yâda Bir Hitâbe.

9- İkdâm: Kürdler ve Osmanlılık, Şerif Paşa'nın Ermeniler ile i'tilâfı, Kürdler'in hiddet ve galeyânı,

10- Vakit: Kürd Efkâr-ı Umûmiyyesi ve Şerif Paşa.

11- Sebilürreşâd: Şûrâ-yı Meşihat-i İslâmiyye, Kürdler ve İslâmiyyet, Kur'ân-ı Azîmü'sân'ın Hâkimiyet-i Mutlakası.

12- Bediüzzaman, 1967'lerde haftalık olan İttihad'ın ve şimdi de onun yerini alan Yeni Asya'nın başyazarıdır.

Yeni Asya'ya sırf "gazete" olduğu için mesafeli duranlar, Bediüzzaman'ın köşe yazarlığı yaptığı gazeteleri ve mahiyetlerini insaf ve iz'an ile değerlendirmelidir.

Yeni Asya'nın kuruluş yıl dönümünde, her tarafta şu mevzuları da tartışmalı, müzakere ve mütalâa etmeliyiz: Bediüzzaman 1890'larda gittiği Van'da gazetelerden, ahval-i âlemine de izlemektedir. İngiliz Avam Kamarasında, Müstemlekat Nazırı Kur'ân-ı Kerîm'i göstererek,

"Bu Kur'ân İslâmların elinde buldukça, biz onlara hâkim olamayız. Ne yapıp yapmalıyız, bu Kur'ân'ı onların elinden kaldırmalıyız; yahut Müslümanları Kur'ân'dan soğutmalıyız" şeklindeki hitabesini okur.

"Kur'ân'ın sönmez ve söndürülmez manevî bir güneş hükmünde olduğunu, ben dünyaya ispat edeceğim ve göstereceğim!" diyerek çalışmaya başlar.

Günümüzün meselelerine de ışık tutan makaleleri insanlık ve İslâm âlemine nasıl yön vermiştir?

Şubat 1909'da "Ma'rifet ve İttihad-ı Ekrad" adıyla haftalık olarak Türkçe ve Kürtçe gazete çıkarmak için resmen müracaat ettiği dilekçesinde sebebini şöyle açıklar:

"Çıkartılmak istenen gazetenin dilinin Türkçe ve Kürtçe olması adının da; 'Ma'rifet ve İttihad-ı Ekrad' (Kürtlerin Birliği ve Bilgilenmeleri)

"Gazetenin mevzuunun; 'siyaset-i şer'îye ve ulûm ve şu'ûn-ı muhtelifeden' yani 'şer'î siyaset ve muhtelif bilim ve işlerden..."

' Yani, çıkarmayı hedeflediği gazetenin neşriyat prensipleri şöyle açıklabilir:

Siyaset-i Şer'îye

Ulûm-i muhtelif (Çeşitli ilimler)

Şu'ûn-i muhtelif (Çeşitli işler).

Sosyal problemlerin çözümüne yönelik bir neşriyatFitrî meyelanları uyandıran bir neşriyat.

İ'la-i Kelimetullahı esas alan bir neşriyat.

(<http://www.risaleakademi.com/rnam/mektup-hatra-ve-belgeler/362-bediuezzaman-nasl-bir-gazete-istiyordu.>)

O böyle bir gazete çıkarmaya teşebbüs eder, fakat hayatın getirdiği şartlar, darbeler, savaşlar buna engel olur.

"Risale-i Nur'un medyadaki dili" olarak ikinci 50. Yıla başlayan Yeni Asya, eğer mümkün olsaydı, daha Üstad hayatta iken çıkmaya başlardı!-ki, O aşamaya, 27 Mayıs sonrasındaki İhlâs, Uhuvvet, Zülfikar öncüleri ve İttihad'ın ardından, ancak 21 Şubat 1970'te gelinebildi ve Yeni Asya o gün doğdu.

1967'lerde, haftalık İttihad Gazetesi yayın hayatına atılır. Karşısında rejim tarafından desteklenen dev ve kökleşmiş kuruluşlar vardır.

1970'lerde, 'Yeni Asya' adıyla günlüğe çevrilir. Fakat, sermaye yok, yetişmiş gazeteci eleman yoktur. Buna rağmen bugün, onlarca gazete, yüzlerce dergi ve 500'ü aşkın yayınevini temelinde, idârî ve yazar kadrosunda Yeni Asya ekolünün harcı büyük.

İnşaallah Yeni Asya, bu teşebbüsünün bir meyvesi olarak yayın hizmetlerini kıyamete kadar devam ettirecektir...